

KARADENİZ ARAŞTIRMALARI

Cilt 1 Sayı 2

Yaz 2004

ISSN: 1304-6918

Karam

adına sahibi ve sorumlusu
Osman Karatay

Yazı İşleri Müdürü

Yrd. Doç. Dr. Bilgehan Gökdağ

Yayın Kurulu

Doç. Dr. İrfan Çağlar

Dr. Yaşar Kalafat

Yrd. Doç. Dr. İbrahim Kamil

Doç. Dr. Hakan Kırımlı

Doç. Dr. Seyit Sertçelik

Danışma Kurulu

Doç. Dr. Ali Ahmetbeyoğlu

Prof. Dr. İlker Alp

Prof. Dr. Ali Berat Alptekin

Yrd. Doç. Dr. Semra Alyılmaz

Prof. Dr. Nadir Devlet

Prof. Dr. Ali Duymaz

Doç. Dr. Hikmet Öksüz

Doç. Dr. Mustafa Öner

Prof. Dr. Osman Metin Öztürk

Abone Sorumlusu

Pehlivan Uzun (0537 400 77 21)

İdare Adresi

Mimar Sinan Mh. 5. Cd. No 3/2

ÇORUM

Tel: (364) 234 77 60

www.karamyayincilik.com

karam@karamyayincilik.com

Abone ücreti:

Yıllık 25 milyon TL

Yurtdışı 50 ABD Doları

Baskı

Mat-Fen Matbaacılık A.Ş.

(312) 395 85 66

Dergimizdeki yazılar hakem onayı ile yayınlanmaktadır.

Güzel bir başlangıcın ardından...

Karadeniz Araştırmaları'nın ilk sayısı çıktığında, çok fazla duyuru ve reklam imkanımızın olmamasına rağmen, hayli ilgi ve takdir gördü ve açıkçası beklentimizin fevkinde sahiplenildi. Hem bu durum, hem de çok sık duyduğumuz "böyle bir dergiyi biz de düşünmüştük" ifadesi, Karadeniz Araştırmaları'nın bir ihtiyaç üzerine çıktığını ve önemli bir boşluğu doldurduğunu göstermektedir. Bu vesileyle, emeği geçen tüm dostlara bir kez daha teşekkür ediyoruz.

Ortadoğu yoğunluğunda olmasa da, geçtiğimiz üç aylık dönem içinde Karadeniz bölgesinde gerçekleşen gelişmeler, buralardan habersiz ve ilgisiz yaşayamayacağımızı göstermiştir. NATO'nun son dalga genişlemesi ile "Ortodoks Doğu Slav" dünyası hariç Doğu Avrupa'nın hemen tamamını örtmesi, AB'nin son genişleme dalgasında NATO'yu bir adım geriden takip etmesi, Rusya'yı ayağa kaldıran Putin'in, halkın ezici çoğunluğunun desteği ile yeniden başkan seçilmesi, Kosova, Çeçenistan ve Gürcistan'daki gergin durumun zaman zaman çatışmaya dönüşerek sürmesi, uzun dönemli sorunlarla birlikte, bölgemizin hâlâ sıcak ortamını koruduğunu göstermektedir.

İkinci sayımızda daha bir dolu muhteva ile okuyucumuzun karşısına çıkıyoruz. Tarih yazılarımızın azalmasına mukabil, uluslararası ilişkiler ve halkbilim alanındaki çalışmaların göreceli bir artışı söz konusu. Dergimiz Balkanları, Kafkasları, Doğu Avrupa'yı ve Anadolu'yu bir bütün olarak Karadeniz havzası içinde gördüğü ve konu çerçevesine dahil ettiği için, ilk bakışta Karadeniz'le ilgisi olmayan Kıbrıs, Yunanistan ve Arnavutluk hakkındaki yazılar da dergide yer almaktadır ve bundan sonra da ilgilendiğimiz bölgelerin öbür yüzlerinde kalan ülkeleri konu edinmeye devam edeceğiz.

Bölgemizde barış ve istikrar dolu günlerde ve dergimizde dopdolu yeni sayılarda buluşmak dileğiyle...

Yayın Kurulu

İÇİNDEKİLER

MAKALELER

Kozaklar ve Kuzey Kafkasya'nın Slavlaşmasındaki Roller <i>Yunis Nasibli</i>	1
Rusların Ermenileri Güney Kafkasya'ya Yerleştirme Siyaseti ve Azerbaycan Topraklarının Parçalanması <i>Vefa Guliyeva</i>	7
Хаджи Серайя Хан Шапшал. Биографический Очерк (1873-1961) (Hacı Süreyya Han Şapşal, Kısa Hayat Hikayesi, 1873-1961) <i>Эрдоган Алтынкайнар (Erdoğan Altınkaynak)</i>	13
Nogay Türkçesi <i>Dilek Ergönenç</i>	24
On the Armeno-Kipchak (Ermeni Kıpçakçası Üzerine) <i>Mehmet Kutalmış</i>	35
Aşık Veysel Türk Dünyasında <i>İrfan Murat Yıldırım</i>	43
Karapahal Türklerinde Halk İnançları <i>Haydar Çetinkaya</i>	49
Geçmişten Günümüze Türk Dünyasında Hıristiyan Türkler <i>Yonca Anzerlioğlu</i>	73
Rus Ortodoks Kilisesi'nin Eski Sovyet Alanındaki Misyonu <i>Anar Somuncuoğlu</i>	93
Yunanistan-Arnavutluk İlişkileri: Balkanların Tedirgin Dostları <i>Erhan Türbedar</i>	109
The Impact of Political Situation on Economic Development in the Southern Caucasus (Güney Kafkaslarda Siyasi Durumun İktisadi Gelişmeye Etkisi) <i>Ramin A. Şafagatov</i>	121
Kıbrıs'ta Çözüm Arayışları ve Türkiye ile Yunanistan'ın Yaklaşımları <i>M. Murat Hatipoğlu</i>	133

KİTAP DEĞERLENDİRME

Yavuz Akpınar, İsmail Gaspıralı, Seçilmiş Eserleri: 2 Fikri Eserleri (Hatice Şirin)	137
Nemat Rahmeti, Tapmacalar (Bilgehan A. Gökdağ)	141
Bilgarski Ekzarh Yosif I, Dnevnik (İbrahim Kamil)	143
Osman Karatay, In Search of The Lost Tribe. The Origins and Making of The Croatian Nation (Bülent Keneş)	145
ÖZETLER	149
ABSTRACTS	153

CONTENTS

ESSAYS

The Cossacks and Their Role in Slavicization of the Caucasus <i>Yunis Nasibli</i>	1
The Russian policy of Settling Armenians in the Southern Caucasus and the Occupation of the Azerbaijan Lands <i>Vefa Guliyeva</i>	7
Khan Suraiya Szapszal, a Short Biography (1873-1961) (in Russian) <i>Erdoğan Altınkaynak</i>	13
The Nogay Turkic <i>Dilek Ergöncü</i>	25
On the Armeno-Kipchak (in English) <i>Mehmet Kutalmış</i>	35
Aşık Veysel in the Turkic World <i>İrfan Murat Yıldırım</i>	43
Popular Beliefs among the Karapapaklı Turks <i>Haydar Çetinkaya</i>	49
Christian Turks in the Turkic World from the Past to the Present <i>Yonca Anzerlioğlu</i>	73
The Mission of the Russian Orthodox Church in the ex-Soviet Area <i>Anar Somuncuoğlu</i>	93
Greco-Albanian Relations: Uneasy Friends of the Balkans <i>Erhan Türbedar</i>	109
The Impact of Political Situation on Economic Development in the Southern Caucasus (in English) <i>Ramin A. Şafagatov</i>	121
The Search for a Solution in Cyprus and the Approaches of Turkey and Greece <i>M. Murat Hatipoğlu</i>	133

BOOK REVIEWS

Yavuz Akpınar, <i>İsmail Gaspıralı, Seçilmiş Eserleri: 2 Fikri Eserleri</i> (Hatice Şirin).....	137
Nemat Rahmeti, <i>Tapmacılar</i> (Bilgehan A. Gökdağ).....	141
Bilgarski Ekzarh Yosif I, <i>Dnevnik</i> (İbrahim Kamil).....	143
Osman Karatay, <i>In Search of The Lost Tribe. The Origins and Making of The Croatian Nation</i> (Bülent Keneş).....	145
ÖZETLER	149
ABSTRACTS	153